

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ А.В.Васильєв

18.12.2014 р.

Наказ №1071-І від 18 грудня 2014 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про індивідуальну підготовку студентів за навчальним планом
із поглибленою науковою складовою**

Версія 02

(Базова версія затверджена рішенням Вченої ради Протокол № 8
від 10.04.2014 р.)

1. Загальні положення

1.1 Це Положення визначає методичні та організаційні засади підготовки студентів освітньо-кваліфікаційних рівнів (ОКР) «бакалавр», «спеціаліст» та «магістр» за індивідуальними навчальними планами з поглибленою науковою складовою (далі – індивідуальний навчальний план, ІНП) за денною формою навчання.

1.2 Підготовка студентів за індивідуальними навчальними планами з поглибленою науковою складовою має на меті посилення у навчальному процесі ролі наукової роботи студентів, створення умов для більш поглибленої наукової роботи студентами, які виявили відповідні здібності, формування наукового резерву контингенту магістратури та аспірантури, реалізації цільової підготовки фахівців на замовлення науково-дослідних установ та науково-виробничих підприємств тощо.

1.3 Положення діє в частині, що не суперечить чинному законодавству, загальнодержавній та внутрішньоуніверситетській нормативній базі, є складовою останньої і розміщується у відповідному електронному Реєстрі, який є складовою офіційного сайту університету.

2. Вимоги до кандидатів та порядок переведення на навчання за ІНП

2.1. Навчання за ІНП можуть переводитися переважно з п'ятого та наступного семестрів студенти, які навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр», та студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнями «спеціаліст» (для спеціальностей медичного спрямування – переважно з п'ятого та наступного семестрів навчання) та «магістр», які:

- мають середній бал успішності за весь попередній період навчання, як правило, не менше 4,5. Для студентів, які навчаються за ОКР «спеціаліст», «магістр» при розрахунках середнього балу враховується період навчання за ОКР «бакалавр»;
- приймають участь в науковій роботі (наукові гуртки, лабораторії, студентські НДІ тощо);
- опублікували щонайменше одну статтю, що є обов'язковою умовою для студентів, які навчаються за ОКР «спеціаліст» (крім спеціальностей медичного спрямування) та «магістр»;

МОН України	Положення про індивідуальну підготовку студентів за навчальним планом із поглибленою науковою складовою	Стор. 2
СумДУ		Версія 02

- приймали участь в конкурсах студентських наукових робіт, або предметних олімпіадах, або опублікували щонайменше одну;
- на достатньому рівні володіють іноземною мовою (англійською, німецькою, французькою, польською та іншими мовами міжнародного академічного спілкування). До цієї категорії осіб належать студенти (крім студентів спеціальності «Переклад»), які надали міжнародні мовні сертифікати TOEFL, IELTS, TOEIC та їм аналогічні (відповідний перелік щорічно складається та надається факультетам СумДУ факультетом іноземної філології та соціальних комунікацій) та студенти, які мають середній бал з нормативної дисципліни «Іноземна мова» навчального плану ОКР «бакалавр», як правило, не менше 4,5 та протягом дії ІНП продовжують поглиблене вивчення іноземної мови (поглиблений курс з іноземної мови циклу дисциплін вільного вибору студентів або інші форми мовної підготовки СумДУ);
- зараховані до групи наукового резерву (для студентів, які навчаються за ОКР «спеціаліст», «магістр») та є кандидатами для вступу до аспірантури.

Додатково при вирішенні питань переведення студентів на навчання за ІНП може бути врахована їх участь в наукових конференціях з опублікуванням тез доповідей.

2.1 Переведення студента на ІНП здійснюється з початку навчального семестру за його особистою заявою (Додаток 1) на ім'я директорів інституту (декана факультету), де він навчається, та за поданням базової кафедри (Додаток 2), якій доручається керівництво індивідуальною підготовкою студента, та погодження із випусковою кафедрою (відповідно до спеціальності (фахового спрямування) за якою навчається студент).

2.2 Базова кафедра призначає керівника ІНП з числа висококваліфікованих, як правило, штатних науково-педагогічних працівників кафедри (професорів, доцентів), які впродовж останніх трьох років здійснюють підготовку докторантів, аспірантів, здобувачів або були керівниками, виконавцями держбюджетних науково-дослідних робіт, господарських договорів, наукових грантів, мають не менше п'яти опублікованих статей у фахових виданнях, у тому числі статті, які обліковуються науково-метричною базою даних Scopus. При цьому один викладач може здійснювати керівництво індивідуальним навчальним планом не більше п'яти студентів. Подання та рішення кафедр щодо рекомендації про призначення керівника ІНП розглядається на засіданні кафедр.

2.3 Керівник ІНП, розробляє індивідуальний навчальний план, який узгоджується із завідувачами базової, випускової та інших кафедр, що залучені до його реалізації, із директором інституту (деканом факультету), начальником відділу змісту освіти та моніторингу навчального процесу і затверджується першим проректором.

2.4 Переведення студента на ІНП оформлюється наказом (Додаток 3) ректора. Проект наказу вносить директор інституту (декан факультету) за належністю базової кафедри. Проект наказу узгоджують директор інституту (декан факультету), де навчається студент, начальник організаційно-методичного управління. До наказу додаються:

- заява студента;
- подання базової кафедри з обґрунтуванням доцільності переведення студента на ІНП та рекомендацією щодо призначення керівника індивідуальної підготовки;
- список наукових праць студента;
- індивідуальний навчальний план (Додаток 4).

МОН України	Положення про індивідуальну підготовку студентів за навчальним планом із поглибленою науковою складовою	Стор. 3
СумДУ		Версія 02

Проект наказу для ІНП, дія яких починається з весняного семестру вноситься не пізніше 31 грудня, для ІНП з початком дії з осіннього семестру не пізніше:

- 1 червня – для студентів, які навчаються за ОКР «бакалавр» (для спеціальностей медичного спрямування за ОКР «спеціаліст»);
- 15 вересня – для студентів, які навчаються за ОКР «спеціаліст» (крім спеціальностей медичного спрямування) та «магістр».

2.5 При переведенні на ІНП студентів, які навчаються на умовах повної оплати вартості навчання, витрати, що перевищують (за розрахунками ПФВ) раніш визначені відповідними кошторисами, сплачуються юридичними або фізичними особами додатково.

2.6 При переведенні декількох студентів на ІНП, які повністю або частково співпадають, як правило, організуються тимчасові науково-навчальні «еліт-групи», що визначається наказом.

3. Загальні вимоги до змісту та структури ІНП та робочих програм навчальних дисциплін

3.1 ІНП розробляється на основі чинного робочого навчального плану з напряму підготовки (спеціальності) шляхом заміни певних навчальних дисциплін варіативної складової на дисципліни індивідуальної підготовки.

3.2 Дисципліни індивідуальної підготовки повинні бути структурованими за гуманітарним та соціально-економічним, природничо-науковим і професійно-орієнтованим циклами дисциплін навчального плану. Відповідно до мети ІНП вони повинні мати науково-дослідний характер та поглиблювати, як фундаментальну складову підготовку студентів, так і знання з теорії та методики організації, планування та проведення експерименту, та, як правило, передбачати практичну роботу в наукових лабораторіях. За компетенціями, що надаються, дисципліни індивідуальної підготовки повинні сприяти розвитку творчих фахових якостей студента.

3.3 Основні вимоги до структури ІНП:

- мінімальний термін дії ІНП – один семестр;
- загальний семестровий обсяг навчальної роботи, визначений для дисциплін індивідуальної підготовки, повинен дорівнювати загальному семестровому обсягу дисциплін, що замінюються;
 - обсяги розподілу варіативної складової за циклами навчальних дисциплін (гуманітарної та соціально-економічної, природничо-наукової та професійної підготовки) повинні відповідати вимогам освітньо-професійної програми;
 - структурно-логічна схема вивчення дисциплін індивідуальної підготовки, види навчальної роботи студента, форми та періодичність поточного контролю визначаються керівником індивідуальної підготовки; при цьому може бути застосована модульно-циклова система організації навчального процесу; дисципліни з обсягом навчальної роботи до 1,5 кредиту доцільно планувати для вивчення впродовж одного модульного циклу, з обсягом 2,0-2,5 кредиту – двох модульних циклів;
 - аудиторна робота з дисциплін індивідуальної підготовки може плануватися у разі організації вивчення дисциплін у складі «еліт-групи»;

МОН України	Положення про індивідуальну підготовку студентів за навчальним планом із поглибленою науковою складовою	Стор. 4
СумДУ		Версія 02

– форма підсумкової атестації з дисциплін індивідуальної підготовки визначається відповідно до структури й змісту навчальної дисципліни та чинного Положення про кредитно-модульну систему організації навчального процесу в СумДУ.

3.4 Вивчення дисциплін індивідуальної підготовки здійснюється студентом за робочими програмами, які розробляються та затверджуються у встановленому порядку.

Допускається використання скороченого варіанта робочої програми або анотації дисципліни. Робочу програму або анотацію укладають у трьох примірниках (по одному примірнику для кафедри, студента та деканату). Форма скороченого варіанту програми наведена у Додатку 5, анотації – у Додатку 8.

4 Організація навчального процесу за ІНП та контроль за його виконанням

4.1 Навчальний процес із дисциплін індивідуальної підготовки організують визначені ІНП відповідні кафедри.

4.2 Заняття у складі еліт-групи та індивідуальні заняття проводяться за розкладом, що складається керівником ІНП та затверджується директором інституту (деканом факультету).

4.3 Індивідуальні завдання, що передбачаються за дисциплінами ІНП, повинні мати комплексний характер, плануватися на засадах безперервності та наступності з єдиної наукової тематики, у тому числі з врахуванням тематики майбутнього аспірантського дослідження, за схемою: ОДЗ (РГР) – курсова робота з дисципліни – комплексна курсова робота зі спеціальності (або кваліфікаційна робота бакалавра) – дипломна (магістерська) робота на рівні підготовки спеціалістів (магістрів). Вищезазначений підхід може бути розповсюджений на дисципліни загального навчального плану.

4.4 За сукупністю друкованих наукових робіт (текстів доповідей на наукових конференціях, друкованих наукових статей, розділів звітів госпрозрахункових та держбюджетних науково-дослідних робіт), що за змістом відповідають навчальній дисципліні, на підставі їх захисту студентом та оцінювання на науковому семінарі кафедри, про що укладається відповідний витяг із протоколу, може бути зараховано як виконання курсового проекту (роботи).

4.5 Студенти, які навчаються за ІНП із поглибленою науковою складовою, в період проходження за графіком навчального процесу виробничої та переддипломної практик можуть залучатися до виконання держбюджетних науково-дослідних робіт, господарчих договорів на замовлення промислових підприємств з наукової тематики ІНП з її організацією на відповідних підприємствах, НДІ, установах, кафедрах. До проходження виробничої та переддипломної практик також можуть прирівнюватися стажування та участь у літніх школах за кордоном за тематикою ІНП.

4.6 Для студентів, які навчаються за ІНП із поглибленою науковою складовою, встановлюється обов'язкова вимога щодо надання до публікації протягом року не

МОН України	Положення про індивідуальну підготовку студентів за навчальним планом із поглибленою науковою складовою	Стор. 5
СумДУ		Версія 02

менше однієї статті або тез доповіді у матеріалах наукових конференцій за тематикою наукової роботи.

4.7 Підсумкова семестрова атестація з дисциплін індивідуальної підготовки проводиться на підставі наданих деканатом індивідуальних заліково-екзаменаційних відомостей у терміни, передбачені загальним графіком навчального процесу.

4.8 Результати семестрової атестації з дисциплін індивідуальної підготовки, назви та обсяг дисциплін вносяться в навчальну картку студента, на підставі якої в подальшому формується додаток до диплома.

4.9 Щосеместрово за підсумками навчання за ІНП студент складає відповідний звіт (Додаток 6) та звітує на засіданні базової кафедри про стан виконання плану.

4.10 Контроль за виконанням ІНП, проведенням семестрової атестації з дисциплін індивідуальної підготовки організовує директор інституту (декан факультету).

4.11 У разі невиконання студентом затвердженого ІНП директор інституту (декан факультету) після завершення певного навчального семестру своїм розпорядженням припиняє його дію, визначивши академічну заборгованість студента.

Рішення щодо подальшої навчальної діяльності (відрахування або умови ліквідації академічної розбіжності, що виникла у разі невиконання студентом ІНП тощо) студента, який навчається за ІНП, приймається відповідно до «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» та «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».

5 Розрахунок обсягів навчальних доручень ПВС

5.1 Обсяг навчальних доручень за реалізацією ІНП встановлюється:

- керівнику ІНП за індивідуальне керівництво студентом – із розрахунку 50% від нормативу встановленого для керівництва аспірантами;
- викладачам (у тому числі керівнику ІНП), які залучаються для проведення аудиторних занять зі студентами, що навчаються у складі «еліт-групи», – додатково, за Нормами часу проведення відповідного виду навчальної роботи.

6 Підведення підсумків виконання ІНП в цілому

6.1 За підсумками навчання за ІНП в цілому студент складає звіт за формою наведеною у Додатку 7 та звітує на засіданні базової кафедри. Звіт надається до відділу кадрів та є складовою особою справи студента.

6.2 Студенти випускних курсів, які за підсумками навчання за ІНП проявили здібності до науково-дослідної роботи, мають наукові публікації та високі показники участі у конкурсах і олімпіадах, зараховуються до груп наукового резерву; студентам випускних курсів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» - за рекомендацією випускової кафедри за погодженням з директором інституту (деканом факультету) та проректором з наукової роботи у відповідності до Правил прийому може бути надано право першочергового зарахування до магістратури СумДУ.

6.3 Оцінка результативності роботи керівників ІНП визначається критеріями, у тому числі, що враховують кількість опублікованих за участі студентів наукових статей, тез доповідей, отримання охоронних документів, а також чисельність:

- студентів-випусників, які зараховані до аспірантури;
- студентів, які залучалися до виконання держбюджетних або госпдоговірних науково-дослідних робіт, наукових грантів тощо;

МОН України	Положення про індивідуальну підготовку студентів за навчальним планом із поглибленою науковою складовою	Стор. 6
СумДУ		Версія 02

– студентів переможців Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт та Всеукраїнських студентських олімпіад або інших конкурсів наукових робіт та олімпіад міжнародного та всеукраїнського рівнів;

– студентів-випускників, які направлені на роботу до наукових установ після закінчення університету.

7 Прикінцеві положення

7.1 Положення вводиться в дію з дня його затвердження наказом ректора.

7.2 Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом ректора або наказом ректора за рішенням Вченої ради університету або відповідного дорадчого органу. У такому ж порядку Положення скасовується.

7.3 Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконання його вимог несуть посадові особи університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

7.4 Визначити такою, що втратила чинність попередню версію даного Положення (Протокол Вченої ради № 8 від 10.04.2014 р.).

Відповідальний за укладання Положення:

Начальник організаційно-методичного
управління

В.Б. Юскаєв

Начальник загального відділу

О.І. Рибіна